

J e d n o t a , s p o t ř e b n í d r u ž s t v o v J i n d ř i c h o v ě H r a d c i
s í d l. V a j g a r 5 9 5 / I I I . , p o š t o v n í p ř í h r á d k a 4 2 P S Ě 3 7 7 0 1

=====

Poučení oznamovatelů pro Podávání oznámení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“) a Zákona o ochraně oznamovatelů č. 171/2023 Sb.

OZNÁMENÍ PORUŠENÍ PRÁVA UNIE – OCHRANA OZNAMOVATELE

Směrnice upravuje postup při tzv. whistleblowingu. Whistleblowingem se označuje proces odhalení nekalého jednání v určité organizaci prostřednictvím poskytnutí informace osobám nebo institucím, jež mohou oznamovanou skutečnost prošetřit a případně zakročit. V rámci každé instituce jsou jmenovány příslušné osoby, které se jednotlivým oznámením věnují, přičemž při prošetřování je věnován důraz na absolutní ochranu identity oznamovatele.

Whistleblowing je tedy nástrojem k omezování kriminality a řady dalších nezákonných či nekalých jednání.

V souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“) a zákonem o ochraně oznamovatelů mohou potenciální oznamovatelé podávat Oznámení obsahující informace o možném protiprávním jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, porušuje zákon o ochraně oznamovatelů nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis EU upravující oblasti níže uvedené.

CO MŮŽE BÝT NEKALÝM JEDNÁNÍM?

Oznamovatelé mohou prostřednictvím svých oznámení upozornit na nekalé jednání zahrnuje korupci, trestné činy, porušení zákonných povinností, justiční omyly, ohrožení zdraví, bezpečnosti nebo životního prostředí, dále zneužití pravomocí, neoprávněné použití veřejných prostředků, veřejného majetku, špatné hospodaření, střety zájmů a veškeré činnosti, které mají sloužit k zakrytí výše uvedených typů jednání.

Oblastmi upravenými právním předpisem nebo předpisem Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí oblast

- a) finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
- b) daně z příjmů právnických osob,
- c) předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,

- d) ochrany spotřebitele,
- e) souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
- f) bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- g) ochrany životního prostředí,
- h) bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
- j) ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- ch) radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- i) hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
- j) ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- k) ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- l) ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
- m) fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Ochrana nenáleží oznamovateli uvádějící vědomě nepravdivé skutečnosti.

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem podle zákona o ochraně oznamovatelů a lze za tento přestupek uložit pokutu do 50 000 Kč.

Anonymní oznámení nebudou povinným subjektem přijímána ani vyřizována. Anonymním oznamovatelům nenáleží ochrana dle zákona o ochraně oznamovatelů.

SOUVISLOST S PRACÍ ANEB KDO MŮŽE OZNÁMENÍ PODAT?

Směrnice, poskytuje ochranu všem kategoriím „pracovníků“, včetně osob samostatně výdělečně činných, dobrovolníků, stážistů, uchazečů o zaměstnání a dalších osob, které se pohybují v pracovním prostředí konkrétního zaměstnavatele.

Práci nebo jinou obdobnou činností se tak rozumí dle zákona o ochraně oznamovatelů:

- a) závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- b) služba,
- c) samostatná výdělečná činnost,
- d) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- e) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- f) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
- g) správa svěřenského fondu,
- h) dobrovolnická činnost,

- i) odborná praxe, stáž, nebo
- j) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění

JAK BY MĚLO OZNÁMENÍ VYPADAT?

Oznámení musí být dostatečně srozumitelné a je-li to možné musí obsahovat následující:

- a) identifikace osob podezřelých z nekalého jednání a všech dalších zúčastněných osob,
- b) podrobný popis nekalého jednání,
- c) konkrétní důkaz o nekalém jednání, případně jakékoliv konkrétní poznatky, které podporují podezření z nekalého jednání,
- d) jakýkoliv kontakt oznamovatele určený výhradně pro potřeby příslušné osoby,
- e) datum podání oznámení
- f) údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele (oznámení nemusí obsahovat tyto údaje, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je příslušné osobě známa).

Anonymní oznámení nebudou povinným subjektem přijímána ani vyřizována. Anonymním oznamovatelům nenáleží ochrana dle zákona o ochraně oznamovatelů.

JAK PODAT OZNÁMENÍ:

Prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému povinného subjektu:

- písemně na emailovou schránku: rklaska@jednotajh.cz
- písemně (listinnou poštou - v zalepené obálce, která musí být čitelně označena nápisem "WHISTLEBLOWING – NEOTVÍRAT") na adresu: Ing. Radim Kláška, Jednota SD v Jindřichově Hradci, sídl. Vajgar 595/III., 377 01 Jindřichův Hradec
- telefonicky na telefonní lince: 602 446 686
 - provozní doba telefonní linky: v pracovní dny 07:00 – 15:00 hodin
- osobně (po dohodě s příslušnou osobou)

Prostřednictvím externího oznamovacího systému Ministerstva spravedlnosti ČR (více informací je uvedeno na webové stránce oznamovatel.justice.cz, na které lze taktéž oznámení podat).

PROCES VYŘÍZENÍ OZNÁMENÍ

- Oznámení lze provést ústně nebo písemně, na žádost oznamovatele i osobně.
- Příslušná osoba musí do 7 dnů vyrozumět oznamovatele o přijetí oznámení.
- Do 30 dnů musí vyrozumět oznamovatele o výsledku přezkoumání.
- Lhůtu lze dvakrát prodloužit o 30 dnů.
- Příslušná osoba musí navrhnout povinnému subjektu opatření k předejití nebo nápravě protiprávního jednání.
- Oznámení bude archivováno po dobu 5 let.

Příslušná osoba má v souvislosti s prošetřováním oznámení právo na součinnost od jiných osob. Zejména má právo na přístup ke spisovému materiálu k prošetřované věci, požadovat od jiných zaměstnanců a dalších osob, které jsou oprávněny podat Oznámení, povinného subjektu v souvislosti s prošetřovanou věcí vyjádření, oprávnění vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu. Zaměstnanci a další osoby, které jsou oprávněny podat Oznámení, povinného subjektu jsou povinni této součinnosti příslušné osoby vyhovět, přičemž tyto povinnosti budou zaměstnancům uloženy vnitřním předpisem povinného subjektu (pracovním řádem).

OCHRANA OZNAMOVATELŮ A DALŠÍCH OSOB

Zákaz uplatnění odvetného opatření vůči oznamovateli a dalším fyzickým i právnickým osobám.

Odvetné opatření = jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo uveřejněním a které oznamující osobě působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu.

Dle návrhu zákona o ochraně oznamovatelů, který je souladný se Směrnicí, se jedná zejména o tato odvetná opatření:

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,
- c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
- e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- g) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
- h) služební hodnocení nebo pracovní posudek,
- i) neumožnění odborného rozvoje,

- j) změna pracovní nebo služební doby,
- k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovně lékařské prohlídky,
- l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Rozsah a účel zpracování:

Jakékoli zpracování osobních údajů v souvislosti s vnitřním oznamovacím systémem bude prováděno v souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů a se zákony o ochraně osobních údajů.

V rámci prošetřování oznámení je třeba zpracovávat pouze takové osobní údaje, jejichž zpracování je nezbytné a účelné. Osobní údaje, které jsou pro vyřízení daného oznámení zjevně nepodstatné, se neshromažďují, a jsou-li získány náhodou, jsou bez zbytečného odkladu vymazány.

Právní základ:

V souladu s čl. 6 odst. 1 GDPR jsou zpracovávány a uchovávány osobní údaje z následujících zákonných důvodů:

- zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti (čl. 6 odst. 1, písm. c) GDPR), která se na správce vztahuje;
- zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů (čl. 6 odst. 1, písm. f) GDPR) příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů.

Doba uchování:

Příslušná osoba je povinna v elektronické podobě vést evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu:

- a) datum přijetí oznámení,
- b) jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li jim tyto údaje známy,
- c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li jim její totožnost známa,
- d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

Poskytnuté osobní údaje budou v souladu se zákonem o ochraně oznamovatelů evidovány a uchovávány po dobu 5 let ode dne přijetí oznámení.

Poučení dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie a dle Zákona o ochraně oznamovatelů jsem porozuměl/a.

V Jindřichově Hradci dne.....

.....

Podpis zaměstnance